

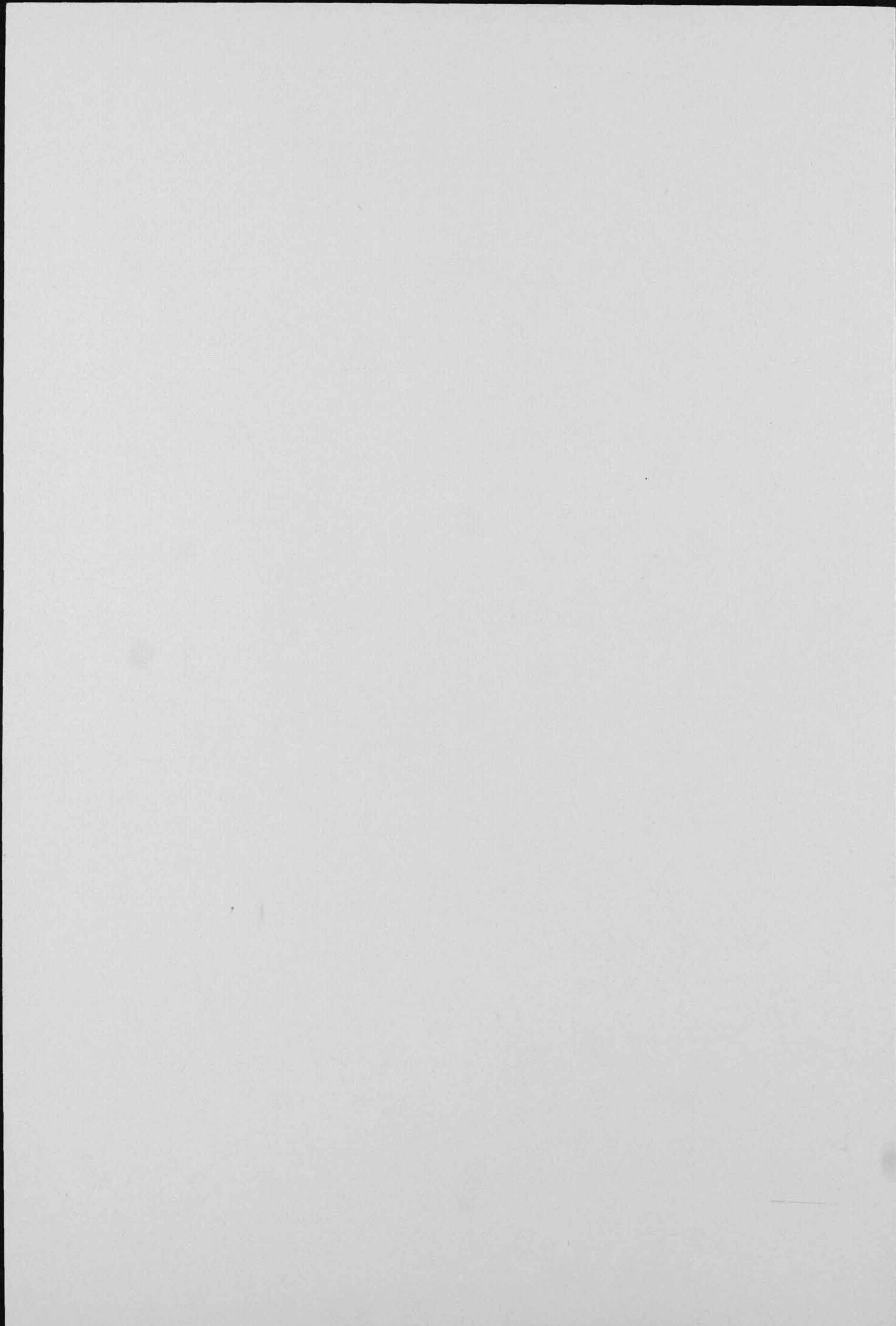

HISTÒRIA DE LA SCCOT

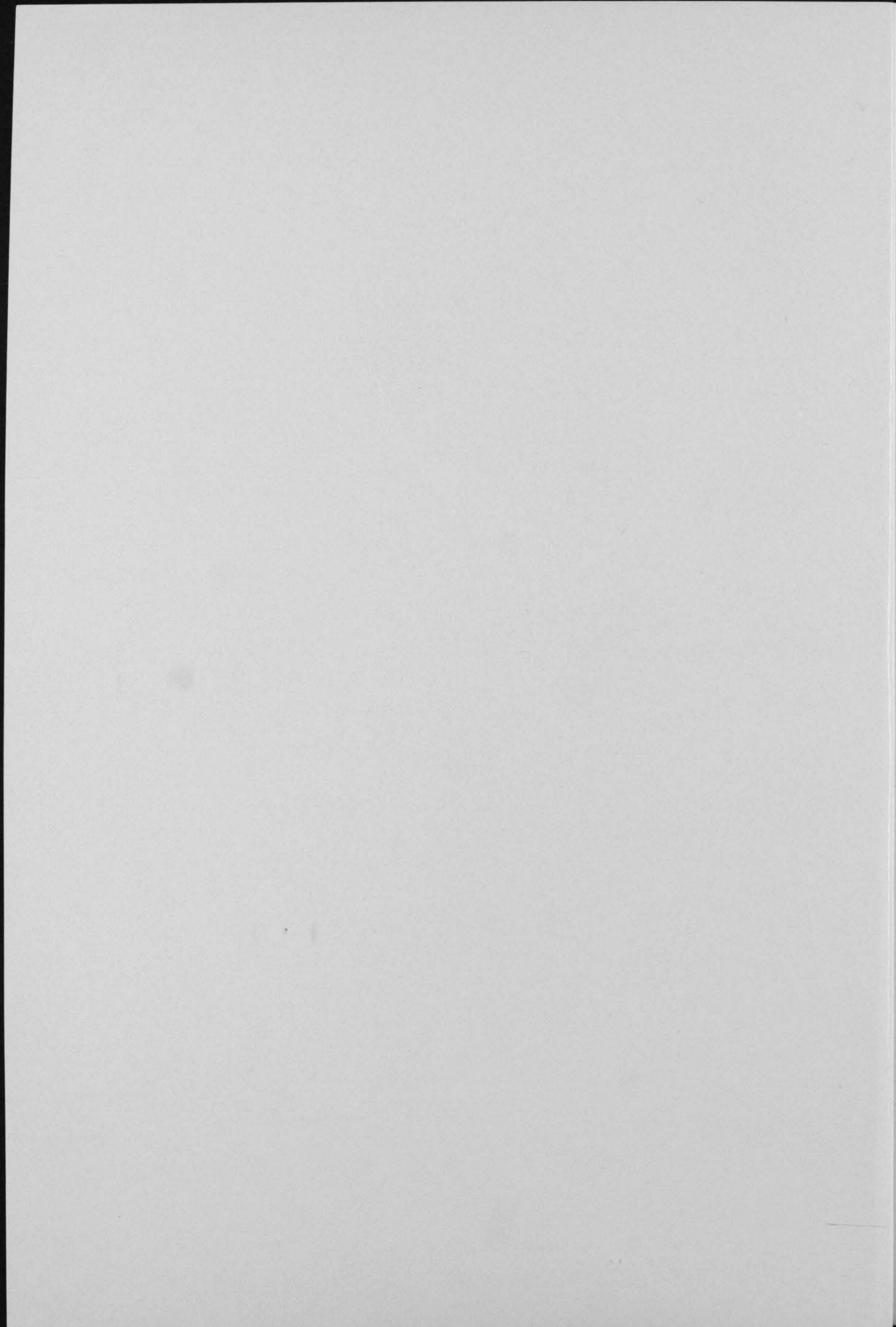
LES NOSTRES ARRELS

*75 anys de la Societat Catalana
de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia*

JOAN VALENTÍ ARDANUY

A Maite i Ariadna

ÍNDIX

Pròleg	7
Presentació	9
1. Introducció	11
2. La nostra Societat, del passat al present	15
2.1. La fundació de la Societat Catalana de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia en temps de trasbals (1931-1939)	15
L'associacionisme científic català i l'Acadèmia de Ciències Mèdiques	15
La manca d'especialitat universitària i la fundació de l' <i>Asociación de Cirugía Ortopédica y Traumatología</i> (ACOT)	15
La sanitat i l'autonomia catalana	21
L'impacte de la Guerra Civil	22
Els nostres pioners	23
2.2. La represa de les activitats (1939-1966)	25
Els temps de silenci	25
La refundació de l'ACOT	25
La modernització econòmica i el model centralista de sanitat pública	27
El reconeixement acadèmic de l'especialitat	28
La vida associativa	29
Presidents	30
2.3. Els inicis de la SCCOT i els temps de transició (1966-1979)	33
Els canvis polítics i el nou context socio-sanitari	33
Els inicis de la SCCOT i les activitats societàries	33
Presidents	36
2.4. Els reptes de l'actualització científica i el servei al país en el marc de l'autonomia catalana (1979-1988)	39
Sessions de l'Acadèmia	40
Annals	40
Presidents	40
3. La Societat Catalana de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia (SCCOT) contemporània (1988-2007)	43
3.1. Membres d'honor	45
3.2. Presidents	45
3.3. Sessions mensuals de l'Acadèmia	51
3.4. La revista	52
3.5. Pàgina web de la SCCOT	53
3.6. Els cursos de formació	55
3.7. Secció de docència de la SCCOT	55

3.8. Els congressos de la SCCOT	57
4. La projecció més enllà de Catalunya i la descentralització	69
4.1. Les relacions amb la resta de l'estat espanyol	69
4.2. Les relacions internacionals	71
El congrés de la SICOT a Barcelona de 1957	71
El congrés de l'EFORT a Barcelona de 1997	72
4.3. La descentralització	72
La creació de la secció de la SCCOT a Girona	72
Les reunions dels traumatòlegs d'Hospitals Comarcals	73
Relacions amb altres Societats	73
5. Acte del 75è aniversari de la SCCOT. Expectatives de futur	75
6. Epíleg	77
7. Juntes Directives	79

PRÒLEG

La Societat Catalana de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia (SCCOT), després de les troballes realitzades, podem dir que és una de les més antigues de la nostra especialitat, a banda d'algunes europees i de la Societat Internacional de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia.

Aquesta constatació ha estat per mi una gran satisfacció després d'estirar del fil de la nostra història a través de tots els documents que he pogut consultar. És evident que això no hagués estat possible sense la visió i empena dels que hem anomenat *els nostres pioners*. A ells, des del record, el nostre agraïment.

En aquest llibre no he pretès fer una exhaustiva recopilació de tots els esdeveniments científics realitzats pels companys de la SCCOT durant els 75 anys passats des de la nostra fundació, però sí que quedés constància de tot el que he pogut trobar. És per això que des d'aquestes paraules demano disculpes pels oblitats que pugui haver fet de la forma més involuntària. Espero que dintre d'uns anys algun company pugui posar al dia el futur de la nostra Societat i esmenar les possibles manques i errades que es trobin.

Voldria agrair, en primer lloc, la col·laboració i recolzament que, per part de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears (ACMCB), la nostra casa, en particular dels presidents, J. Ramis i J.A. Bombí, han donat en aquest projecte.

També al Col·legi Oficial de Metges de Barcelona (COMB) i al nostre president M. Bruquera per l'ajuda en la recerca, historials i fotos que en tot moment m'han facilitat.

Ha estat bàsica la labor de les persones que han treballat estretament amb mi per fer possible aquest llibre. A Conxita Barrieras, per la seva constància en incorporar totes les dades, que no sempre per ordre, anàvem trobant. A Olga Mestres, secretària de l'ACMCB, pels seus ànims, assessorament i ajuda. També a Núria Assens, secretària de Direcció del COMB, per les facilitats que m'ha donat en la recerca d'historials i documents que m'han fet molt agradable aquests estudis.

L'amiga Cèlia Cañellas m'ha fet senzill el que em semblava impossible, ordenant, des- triant i donant sentit a les coses interessants i importants.

A tots els companys de la Societat que m'han ajudat aportant els seus historials, programes, anècdotes i comentaris, en especial a J.L. Escayola, A. Vives i A. Fernández Sabaté. Als dos presidents i amics que van començar a fer possible aquestes pàgines, R. Viladot i J.M. Saló, i sobretot als que amb la seva constància m'han ajudat a polir aquest llibre, F. Aramburo i J.M. Amorós.

Espero que aquest repàs a 75 anys sigui un emotiu record als que han fet possible la creació i desenvolupament de la nostra SCCOT i un estímul per tots els seus membres a continuar en la línia d'enaltiment humà i progrés científic.

Joan Valentí Ardanuy

PRESENTACIÓ

Són 75 anys. Aquesta xifra representa un sentit màgic. Té el valor d'un metall com el platí; i sempre és una puntuació prou significativa en tota validació. La Societat Catalana d'Ortopèdia i Traumatologia, (SCCOT), ha arribat, el 27 de març d'enguany, al seu 75è aniversari. En el present llibre, es trobaran moltes i variades situacions que són expressió d'un temps i d'un país, com diu la cançó.

Catalunya ha gaudit des de fa molts anys d'una rica experiència d'associacionisme científic lligat a la medicina. No hem d'oblidar que quan els canons de la guerra contra els Estats Units tronaven (1898) i esdevenien les accions violentes de la "Setmana Tràgica" de 1909, a Catalunya existia des de feia anys l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears fundada el 1878. La inquietud dels metges per crear plataformes pròpies de debat científic fou paral·lel amb l'empenta social i política que portà a la progressiva presa de consciència nacional. No en va Catalunya és l'única regió de l'Estat on es constitueix la Mancomunitat sobre la base del Decret Reial que promulga la unió de les Diputacions Provincials l'any 1914, sota la Presidència d'Enric Prat de la Riba. L'ofensiva centralista de la Dictadura de Primo de Rivera no callà aquestes veus i veiem que la fundació de la SCCOT té lloc en el carrer de Santa Anna, poques setmanes abans de la declaració, per Francesc Macià de la república catalana, el 14 d'abril de 1931.

Observen doncs, que la societat científica està immersa en mig d'esdeveniments polítics de gran transcendència. En la lectura d'aquest llibre podrem observar no sols història, sinó formes d'entendre la nostra especialitat, des dels seus inicis en la Societat Catalana de Cirurgia fins a la seva estructura actual.

Las distintes etapes que ha presentat la formació resten ben reflectides i reconegudes amb figures senyeres de la nostra especialitat.

Voldria fer palès el fet important de la projecció dels membres de la Societat en el món científic de l'Estat espanyol i europeu. La Fundació de la Sociedad Española de Cirugía Ortopédica y Traumatología, el 6 de juliol de 1935, al carrer Esparteros de Madrid, és un exemple d'aquesta vocació participativa generosa.

Un element comú ha estat sempre, menys en períodes molt concrets, la preocupació per la formació continuada.

I per no estendrem més, voldria agrair a les persones que han mantingut viva la història de la SCCOT, el disposar del llibre d'Actes que gelosament ha guardat en J.L. Escayola, les aportacions històriques i docents de l'A. Fernández Sabaté i l'esforç de J. Valentí que ha estat un investigador seriós en aprofundir en els orígens. Ha parlat, escrit, ha fet

contactes en tots els nivells. El resultat, encara que només sigui com una petita mostra, és aquest llibre. Les nostres arrels.

A tots els membres de la SCCOT i a ell pel seu esforç, el nostre agraïment.

Un dels regals més importants de la meva vida professional ha estat poder celebrar el 75é aniversari i impulsar i animar al J. Valentí a seguir la seva tasca, que avui es veu reconeguda.

Barcelona, juliol del 2007.

Fermín Aramburo Hostench

1. INTRODUCCIÓ

Sovint diem que les circumstàncies condueixen a que els fets es realitzin. Això probablement ha propiciat que puguem feu-vos a mans aquest llibre que intenta donar una visió del què ha estat i el què és la Societat Catalana de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia (SCCOT).

SUPLEMENTO DE "ANALES DE MEDICINA"

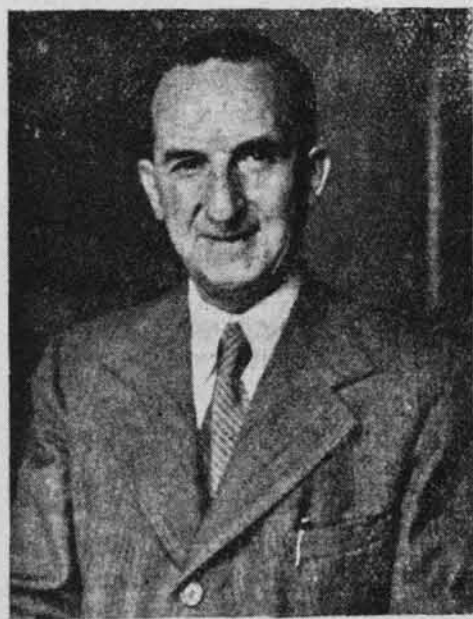
Boletín de Información

SECRETARIA GENERAL
DE LA
ACADEMIA DE CIENCIAS MEDICAS

Secretario General Dr. M. GARRIGA ROCA

Vía Layetana, 31 - Junio 1955 - Barcelona - N.º 6

El Dr. Ramón San Ricart

Por la premura del tiempo con que se nos ha pedido esta nota necrológica, forzosamente tendremos que limitarnos a trazar un breve perfil biográfico del que fué ilustre compañero y buen amigo nuestro, doctor don Ramón SAN RICART.

La guadaña de la Muerte, que de un tiempo a esta parte muestra cierta preferencia para la clase médica, segó, súbitamente, la vida de nuestro compañero, el pasado domingo, día 22, a las seis de la mañana. Tenía el finado 73 años de edad, pero su entusiasmo y optimismo para el trabajo y la vida de relación profesional, le daban una cierta apariencia juvenil.

Con la muerte del doctor SAN RICART, desaparece una de las figuras más interesantes de aquella generación médica barcelonesa que, formada en las enseñanzas de los Robert, Esquerdo, Fargas, Cardenal y Carulla, adquirieron una sólida base clínica, que tanto les valió para

Breument us diré que em vaig interessar en la nostra història des de l'any 2000 quan els successius mandats dels presidents R. Viladot Pericé i J.M. Saló Orfila em van encarregar de portar la secretaria i vaig intentar recopilar tota la documentació de que disposàvem fins aquell moment.

El meu interès en la Societat m'havia fet participar des de 1985 com vocal en les Juntes presidides per F. Bastos Mora i J. Roca Burniol. L'interès per la nostra història va sorgir ca-

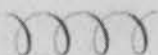
captar, más adelante, todos los progresos de la medicina y cirugía moderna.

Personalmente, SAN RICART, se entregó desde los comienzos de la carrera, a una disciplina muy severa, y al mismo tiempo que se procuraba su sustento material, sobresalía en las pruebas de curso de una manera brillante y terminaba sus estudios con las mejores notas y el Premio Extraordinario. Tales cualidades fueron apreciadas por sus maestros Carulla y Cardenal, distinguiéndole, el primero como ayudante suyo particular y premiándole el segundo con su colaboración diaria en la Clínica Quirúrgica, que en aquella época era una de las primeras de España. Una dilatada experiencia médico-quirúrgica, fueron los resultados de esta asidua colaboración, distinguiéndose, de una manera especial, en el campo de la cirugía ginecológica, que tan maravillosamente profesaba el eminente don Salvador CARDENAL. Pero nuestro ilustre desaparecido sentía particular preferencia por los problemas de la cirugía del aparato locomotor, la Cirugía Ortopédica daba sus balbuceos en Europa y SAN RICART no cejó hasta comprobar y estudiar de cerca los avances de esta rama de la cirugía, y para ello no escatimó medio alguno, entregándose unas prolongadas ausencias, para residir en las Clínicas de Kocher, de Vulpius, de Lorenz, de Biesalsky, frecuentando, al mismo tiempo, los Congresos científicos más interesantes. Ello tenía lugar entre los años 1905 y 1912. La Clínica Mayo le recibe en el año 1915, por haber obtenido una pensión para ampliar sus estudios en el extranjero y en la Fundación Rockefeller de Nueva York emprende los estudios sobre el cultivo de tejidos vivos, que tanto le valió más tarde para valorizar los métodos de trasplantes musculares y tendinosos, que entonces empezaban a emplearse en nuestra especialidad.

Mientras, su Clínica particular de la calle Ballester tomaba un auge extraordinario y su figura era cada vez más apreciada dentro y fuera de España. En 1929, junto con eminentes cirujanos ortopedas, funda la Sociedad Internacional de Cirugía Ortopédica y Traumatología, siendo uno de los Vice-presidentes perpetuos de la misma. En 1931, junto con el doctor Riba de Sans y el que esto escribe, funda la Sociedad Catalana de Cirugía Ortopédica de nuestra ciudad, y más tarde interviene también en la fundación de la Sociedad Española de la misma especialidad.

Por albergar y proteger personas de bien en su Clínica, la vesania roja le persigue y puede huir al extranjero, donde procura, en cualquier ocasión, dar a conocer la verdad de España. Terminada la gran tragedia mundial, sale el mismo año 1945 para ponerse en contacto con los elementos de la S. I. C. O. T., a fin de renovar la presencia de nuestra patria en las lides científicas. En el año 1950 renovamos la antigua Sociedad Catalana de Cirugía, bajo la forma de nuestra actual Asociación, como filial de la Academia de Ciencias Médicas. Y, por último, tras continuadas gestiones y no pocas luchas con elementos antiespañoles, logra para nuestra patria la designación de Barcelona como sede del próximo Congreso Internacional de la Especialidad. Y ahora, cuando sonreía a las perspectivas más halagüeñas, Dios, cuyos designios no podemos comprender, pero sí acatar, se lo lleva de entre nosotros, dejando un vacío de amistad y de franca convivencia entre los especialistas españoles y extranjeros que difícilmente podrá llenarse. D. E. P.

DR. L. RIBÓ RIUS

sualment, tot i endreçant els arxius, amb la troballa de la necrològica de R. San Ricart, mort l'any 1955. En aquest recordatori Ll. Ribó Rius evocava la participació del difunt, de J. Riba i d'ell mateix en la constitució de la Societat Catalana de Cirurgia Ortopèdica (SCCO) l'any 1931. Llavors, per primera vegada, vaig constatar que la nostra entitat tenia un passat que fins aleshores desconeixíem.

Per saber-ne més vaig indagar parlant amb les persones que podien conèixer el fet. Al Departament de Justícia em van adreçar a la Delegació del Govern, als vells arxius del *Gobierno Civil*, on es guarda documentació d'abans de la guerra.

Amb un permís especial, que vaig sol·licitar per escrit, se'm va autoritzar per consultar aquest arxiu i, a dir veritat, em resultava difícil orientar-me en la seva catalogació. Va ser la lectura de l'obra de P. Solà, **Història de l'associacionisme català contemporani**, editat per la Generalitat de Catalunya l'any 1993, que em va obrir els ulls i em va permetre trobar el número de registre de la nostra entitat al costat d'altres documents de les Societats de Cirurgia, Pediatria, Radiologia, Neurologia i la d'Urologia, que, precisament, té el número de registre a continuació del nostre.

Un cop documentats els orígens vaig completar la informació amb els papers dels nostres arxius i la lectura exhaustiva de les publicacions: el Butlletí editat per l'Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears (ACMCB) durant els anys 1955-1975 i els **Annals de l'Acadèmia** on des del començament fins l'any 2004 són el lloc de publicació dels treballs de tots els traumatòlegs que han volgut publicar les seves experiències exposades prèviament a les sessions fetes a l'Acadèmia. La **Revista de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia** des del 2004, és la publicació pròpia de la nostra Societat. També, a altres fonts es poden trobar les dades consultades, remarcant de forma especial la consulta directa o bé a amics o familiars dels membres de les diferents Juntes.

Amb tot aquest material que he pogut trobar he confeccionat i il·lustrat aquests 75 anys d'història de la nostra Societat. Aquesta informació la trobareu per una banda en el CD que recull exhaustivament tota la tasca científica realitzada durant aquests anys, complementada amb reculls gràfics que m'han arribat, i a les pàgines següents.

ADMINISTRACIÓN GENERAL
DEL ESTADO

DELEGACIÓ DEL GOVERN A CATALUNYA DELEGACIÓN DEL GOBIERNO EN CATALUÑA

SECRETARIA GENERAL SECRETARIA GENERAL

Arxiu General Archivo General

O F I C I O I

S/REF S/Solicitud de 10 de Enero del 2006
N/REF BRC/AGDGC
FECHA 11/01/2006
ASUNTO Consulta fondo Asociaciones.

Sr. D.
JOAN VALENTI ARDANUY
C/ López Picó, nº. 25
08759 - VALLIRANA

Vista su solicitud para que, en su condición de investigador, con interés histórico, científico o cultural acreditado, le sea reconocido el derecho al acceso directo a la consulta de los expedientes por Usted señalados en su escrito de referencia y obrantes en el Archivo General de esta Delegación del Gobierno en Cataluña, he RESUELTO AUTORIZAR su acceso directo al citado Archivo General para la consulta de los expedientes mencionados con observancia de las siguientes condiciones:

- 1.- El acceso a los documentos deberá realizarse por su parte estrictamente en los términos prevenidos en el artículo 37 y concordantes de la Ley 30/1992, de 26 de Noviembre, así como el artículo 57 de la Ley 13/1968, de 25 de Junio, y lo establecido en la Ley 15/1999, de 13 de Diciembre.
- 2.- Deberá quedar garantizado el respeto a la intimidad de las personas que se relacionan en los documentos utilizados.

EL SECRETARIO GENERAL

JUAN BIA GENI GINISTA

2. LA NOSTRA SOCIETAT, DEL PASSAT AL PRESENT

2.1. La fundació de la Societat Catalana de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia en temps de traspals (1931 a 1939)

L'associacionisme científic català i l'Acadèmia de Ciències Mèdiques

Quan es fundà la SCCO, embrió de l'actual, la SCCOT, l'associacionisme mèdic català havia fet ja una llarga trajectòria. En sobresortia l'existència des de 1878 de l'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears. Aquesta entitat possibilità la divulgació de les novetats en les pràctiques mèdiques mitjançant la publicació dels *Annals*. El seu àmbit geogràfic i l'ús de la llengua catalana en la seva revista científica des de 1907 donen constància de la voluntat dels metges de contribuir en el progressiu moviment de conscienciació de catalanitat. En aquest sentit és important destacar la participació de metges en el procés de consolidació de la identitat política contemporània de Catalunya com D. Martí Julià i J. Aiguader. Els estudiants de Medicina també es varen mobilitzar des de 1915 en l'Agrupament Escolar i des de 1929 iniciaren el seu Butlletí propi independent dels *Annals*.

La progressiva importància de l'especialització dins la Medicina en general portà des de les primeres dècades de segle a la fundació de Societats com la de Psiquiatria (1911), Otorinolaringologia, Dermatologia i Sifilografia (1915) i a continuació Oftalmologia (1925), Radiologia i Electrologia (1926), Obstetrícia i Ginecologia (1927) i Urologia (1929).

La supressió de la Mancomunitat i el fre important a les llibertats de Catalunya no va frenar les activitats de l'ACMCB que a partir de 1926 encetà la publicació de la sèrie de **Monografies Mèdiques** a més de la continuïtat dels *Annals*.

L'any 1931 la integració de la Societat de Pediatria al si de l'ACMCB serveix de model i nucli catalitzador per a la integració d'altres societats d'especialitats mèdiques de Catalunya. L'Acadèmia es converteix en una Societat de Societats.

La manca d'especialitat universitària i la fundació de la *Asociación de Cirugía Ortopédica y Traumatología (ACOT)*

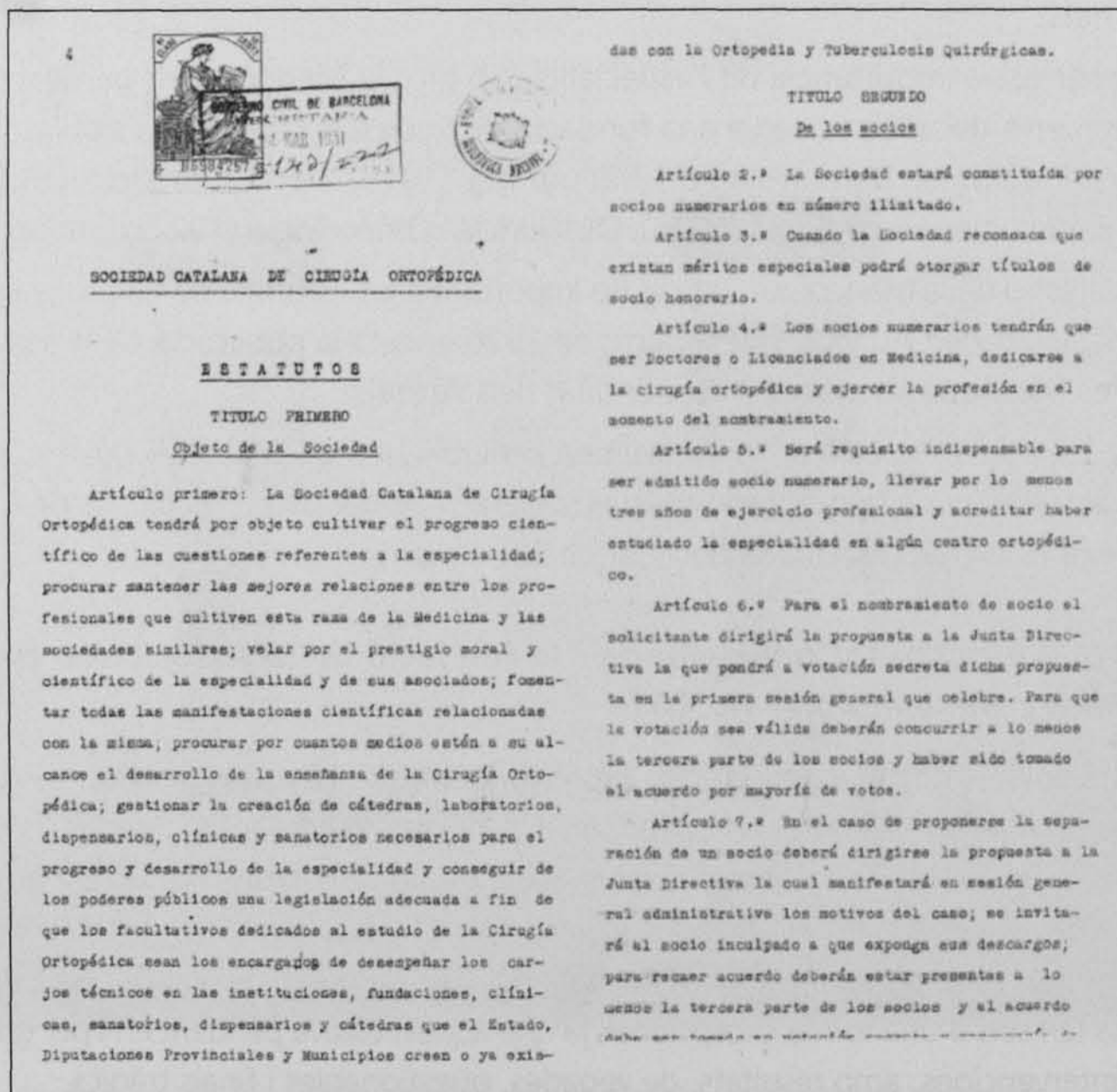
Durant anys, la nostra especialitat es desenvolupava en els serveis generals de cirurgia on els fracturats eren considerats com un apèndix, tal i com ho comenta J. Trias Pujol en el pròleg del llibre de Böhler *Técnica del tratamiento de las fracturas*, traduït al castellà per F. Jimeno Vidal. No existia especialització universitària. El tractament de les fractures era confiat als metges més joves i amb menys experiència, sense que l'atenció per part del cap de Servei fos tan sols d'una forma excepcional, ja que aquest estava pendent en i per grans i aparatoses intervencions, amb resultats, de vegades, qüestionables i finals tràgics.

L'atenció als malalts traumàtics es feia a través dels pocs hospitals que existien a Barcelona, el Clínic i el de la Santa Creu i Sant Pau, i hi havia un notable desfasament entre el marc universitari oficial de l'Hospital Clínic i les inquietuds dels metges d'avantguarda a l'aguait de les noves aportacions. La necessitat de modernització era evident i s'intentava complementar la formació amb estades a l'estranger, on destacaven les universitats d'Europa central, Alemanya i Viena, sovint potenciades pels ajuts de la *Junta de ampliación de estudios*.

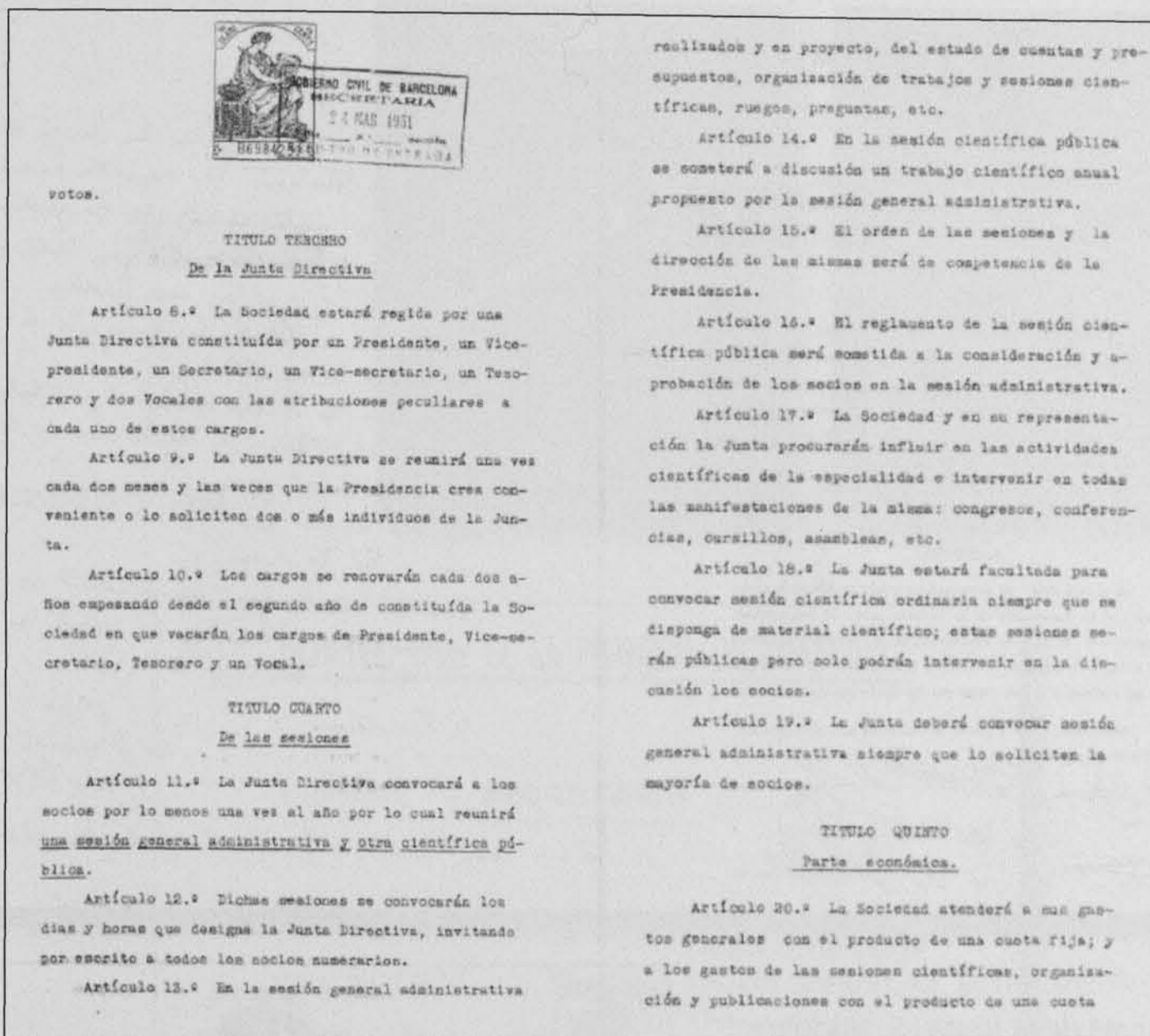
La fundació de la Societat Internacional de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia (SICOT) l'any 1929 a París va ser sens dubte un estímul perquè alguns d'aquests metges poguessin disposar d'una entitat que els servís per identificar millor l'especialitat que aquí encara no gaudia de reconeixement universitari acadèmic. La participació en la reunió fundacional de R. San Ricart demostra la seva inquietud per estar en contacte amb els col·legues europeus. Aquests metges, formats en l'ortopèdia infantil o d'adults i especialitzats a l'estranger essent portadors de novadores pràctiques, foren els que impulsaren la creació de la primera SCCO.

Els estatuts van ser presentats el 17 de març de 1931 i l'acta de constitució es va incloure en el registre d'entitats del Govern Civil, el 23 de març de 1931, signada per E. Roca, tota la Junta i S. Izaguirre.

Els primers estatuts de 1931 són:

Això succeïa tres setmanes abans de les eleccions del 14 d'abril de 1931 i la proclamació de la República.

L'aprovació per part del Governador J. Márquez Caballero, està datada el dia 27 i inscrita el dia 28, "para atenerse al precepto legal art. 4º de la Ley de Asociaciones de 30 de junio de 1887".

J. Tarruella

L'acte de constitució, del que deixa constància la primera acta, es celebrà a Barcelona, al carrer de Santa Anna 28 1er, seu del Col·legi Oficial de Metges de Barcelona (COMB), aleshores presidit per J. Tarruella, al 1931 que havia sigut cofundador i redactor en cap (1907) de la revista **Annals de Medicina** (1907) i secretari i president de l'Acadèmia de Ciències Mèdiques (ACM), i que donà el seu suport per impulsar la nova entitat.

Asimismo podrá admitir donativos, subvenciones, etc. si estas cantidades van destinadas al desarrollo de los objetivos de la Sociedad.

TITULO SEXTO
Domicilio social

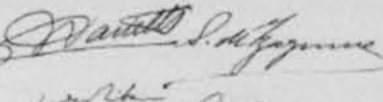
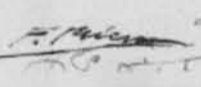
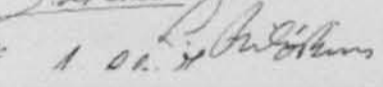
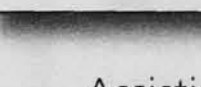
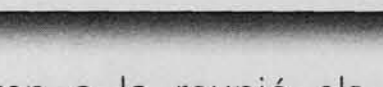
Artículo 21.º La Sociedad estará domiciliada en Barcelona, calle Santa Ana, número 28, 1.º pudiendo la Junta Directiva cambiar su domicilio si lo creyera conveniente, cumpliendo previamente las disposiciones legales y dando cuenta de ello a los socios en la próxima sesión general administrativa.

La Sociedad tendrá personalidad jurídica.

TITULO SÉPTIMO
Disolución.

Artículo 22.º La Sociedad no podrá disolverse mientras así lo deseen más de la tercera parte de los socios numerarios. En caso de disolución de la Sociedad Catalana de Cirugía Ortopédica se existir remanente metálico alguno se destinará a los fines que la Junta General acuerde.

Barcelona, diez y siete de Marzo de mil novecientos treinta y uno.

Constituida en esta forma la Junta de la Sociedad se tomaron los siguientes acuerdos:

Señalar una cuota anual de los gastos

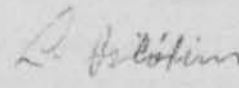
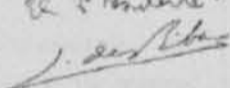
Celebrar una reunión trimestral para tratar asuntos, sus certificaciones y presentar casos prácticos

electuar una cantidad a la impresión de revistas científicas de la especialidad

Comunicar a las demás sociedades y entidades médicas la constitución de la Sociedad de Cirugía Ortopédica Catalana.

En otros asuntos que tratar se levantó la sesión a las 10 horas

Para que conste y en cumplimiento de la Ley de Asambleas Liberales se pasó en Barcelona a 25 de Mayo de 1951.

El Secretario V.º B.º
 El Presidente.

Sr. Gobernador Civil de la Provincia de Barcelona.

Assistiren a la reunió els membres de la Junta i S. Izaguirre, quedant aquesta formada per J. Riba de Sanz, president; R. San Ricart, vicepresident; L. Ribó Rius, Secretari; M. Soler Terol, vicesecretari, F. Pell Cuffí, tresorer i vocals, E. Rocosa i H. Castells.

Els objectius reflectits als estatuts es centraven en la celebració de sessions periòdiques, en principi trimestrals, per intercanviar experiències, presentar casos pràctics i facilitar la formació continuada a partir del debat científic, l'actualització a partir de la subscripció a revistes científiques i les relacions amb altres entitats de la mateixa especialitat. La clarividència messiànica dels

Excmo Sr:

C

P

14/10/51

Copia del Acta de constitución de la Sociedad Catalana de Cirugía Ortopédica

En la ciudad de Barcelona a las 14 horas del día 27 de Abril de 1951 reunidos en el local social de la calle de Santa Ana 28, primero los Sres. Joaquín Riba de Sanz, Emilio Rocosa, Ramón San Ricart, Mariano Soler y Terol, Federico Pell Cuffí, Hermínio Castells y Luis Ribó Rius con el objeto de constituir la "Sociedad Catalana de Cirugía Ortopédica" y a través de la aprobación de los estatutos de dicha Sociedad por el Gobernador Civil de Barcelona, presbítero a la asignación de cargo de conformidad con el artículo 9º del Título 5º en la forma siguiente:

Presidente: Sr. Joaquín Riba de Sanz.
 Vicepresidente: " Ramón San Ricart
 Secretario: " Luis Ribó y Rius
 Vicesecretario: " Mariano Soler y Terol
 Tesorero: " Federico Pell y Cuffí
 Vocales: " Hermínio Castells y Emilio Rocosa.

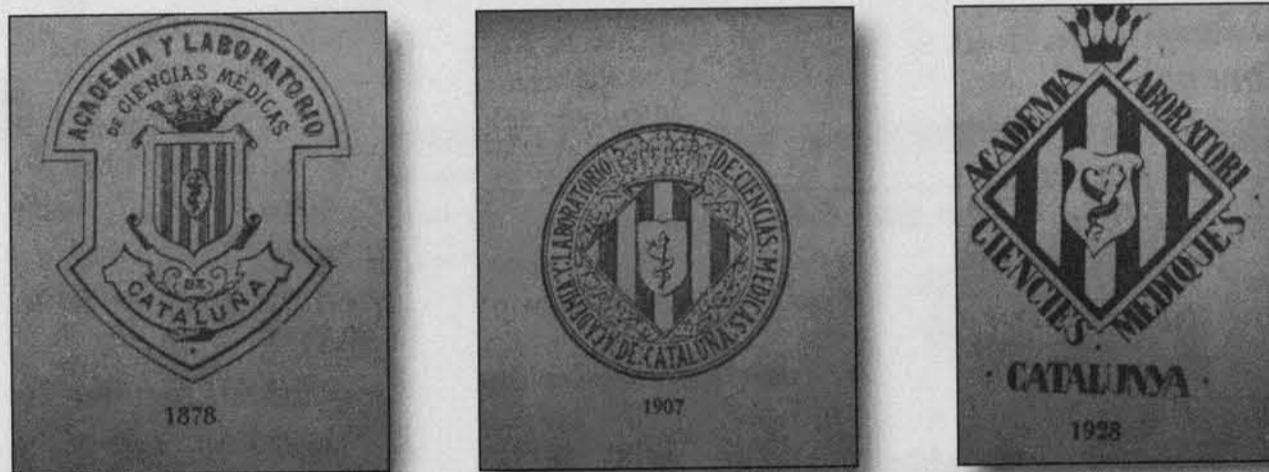

nostres pioners de traçar aquests objectius ha tingut una continuïtat, fil per randa, fins avui.

Per poder fer front a les necessitats derivades d'aquestes activitats en la primera reunió s'acordà pagar una quota de 40 pessetes anuals.

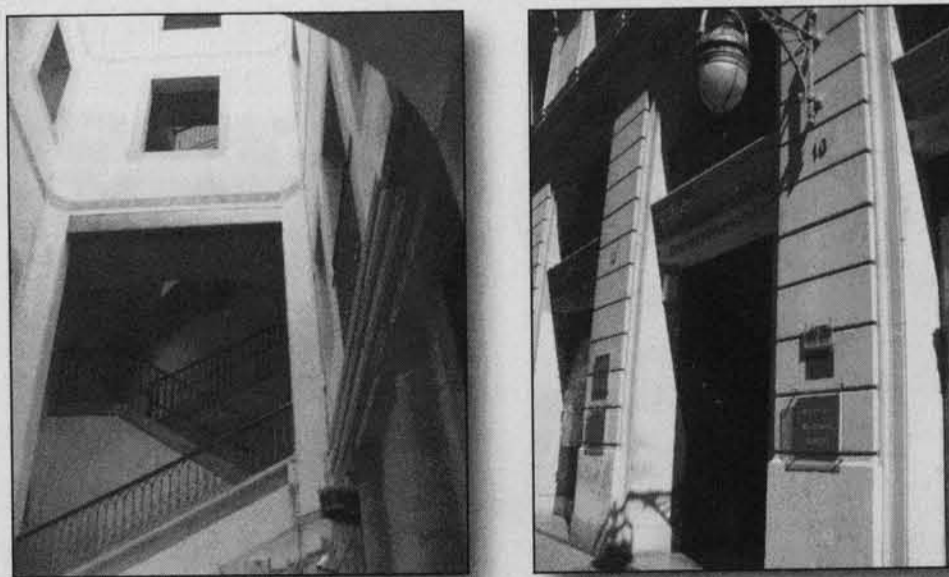
Durant aquests primers anys i fins la guerra civil, diversos membres de la Societat participaren en el VII i VIII congressos de Metges de llengua catalana els anys 1932 i 1936 respectivament. El 1932, coincidint amb els 25 anys de la publicació en català dels **Annals de Medecina**, es fa un llistat de totes les publicacions fetes a Catalunya des del 1821 i de tots els treballs publicats als **Annals** des del 1907 al 1931. Aquí, a la part de cirurgia, podem trobar-hi molts companys coneguts per la seva dedicació a l'especialitat que presenten articles de Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia (COT). Es col·labora en el **Butlletí de l'Agrupament Escolar**.

El novembre de 1932 l'Acadèmia es traslladà al Casal del Metge (Via Laietana, 31), que serà la nova seu del Col·legi de Metges i de l'ACMCB, on es desenvoluparà l'activitat científica fins al 1969.

Escuts de la Acadèmia de les primeres èpoques.

Les sales A i B, en horaris que van anar variant, acolliren les sessions. Malauradament no ens queden actes per la qual cosa no tenim constància de les sessions fetes des de 1931 a 1939.

Seu de l'ACM i Laboratori, carrer Portaferriça i Casal del metge.

L'any 1934 es registra la primera ressenya d'una reunió de la SCCO, publicada als *Annals* d'aquell any. Es tracta del treball **Un cas atípic de lues òssia** presentat per M. Soler Terol, la primera fita que deixa constància de les sessions de l'entitat.

Societat Catalana de Cirurgia ortopèdica

Sesió del mes de març de 1934

SOLER-TEROL, DR. M. — *Un cas atípic de lues òssia.*

Després de consideracions generals sobre la lues òssia, el disser

ANNALS DE MEDICINA

401

tant presenta un cas molt interessant amb radiografies escalonades a propòsit d'una destrucció gomosa aguda i doble del coll de fèmur en un infant d'un any de edat, sense manifestacions luètiques visibles anteriors: és una lues òssia congènita però retardada.

Es de remarcar en aquest cas: l'agudesesa, forma febril de 39-40° i fenòmens d'artritis coxofemoral i flexió màxima de les cuixes; la ràpida reactivació amb friccions mercurials i, finalment, la *restitutio ad integrum* després de nou mesos de tractament específic.

El dissertant en desglossar aquests tres punts, vol cridar l'atenció sobre que la lues òssia pot ésser moltes vegades agudíssima, com en el cas que presenta, i no creure que la lues òssia és sempre amb manifestacions de cronicitat. La reactivació amb pomada mercurial mereix ésser emprada, sobretot a la infància: les reaccions serològiques es varen manifestar tot seguit (W+, M+).

Per últim, el dissertant reclama la prioritat en la descripció de la restitució anatòmica i funcional en un cas bilateral com el que presenta.

Intervingueren en la discussió els Drs. Vilardell, J. M.; Castells, H. i Ribó i Rius, aportant consideracions valuoses sobre la lues òssia.

IMG06.JPG

La sanitat i l'autonomia catalana

La SCCO inicià la seva existència en un marc de notables canvis polítics. Els resultats de les eleccions del 14 d'abril de 1931 feren néixer en la major part de la població catalana

grans esperances. L'establiment de la Generalitat de Catalunya, l'aprovació de l'Estatut el 1932 i l'autonomia que d'aquest es deriva, feia pensar que seria possible una organització de la vida social catalana des de Catalunya.

L'aplicació de l'Estatut obrí pas a l'existència de la Universitat Autònoma amb la participació de molts professors que estaven fins aleshores als Hospitals Clínic i de la Santa Creu i Sant Pau. El Degà de la nova Facultat de Medicina va ser J. Trias, partidari del mètode pedagògic inductiu del J. Fargas, que realitzava les classes pràctiques amb presència de malalts. Al programa d'estudis s'implanta un primer curs d'assignatures comunes i es realitzaren cursos de postgrau i monogràfics i superiors, entre els que cal destacar el de Tractament de les fractures impartit pel prof. J. Trias i l'auxiliar F. Jimeno.

La fundació de la *Sociedad Española de Cirugía Ortopédica y Traumatología* (SECOT) l'any 1935 va ser un altre pas important per la definició de l'especialitat. De la mà d'un grup significatiu de metges catalans es farà la primera Junta. J. Trias Pujol, en serà el president, R. San Ricart, com a secretari, junt amb J. Trueta Raspall i F. Jimeno Vidal.

Trueta succeirà, a la mort de Ribas i Ribas el 1936, com un dels caps de Serveis quirúrgics de l'Hospital de Santa Creu i Sant Pau i orientarà la seva activitat plenament dedicat a l'aparell locomotor. La seva participació en el 9è Congrés de Cultura Catalana celebrat el 1936, versarà sobre el tema **Aspectes ossis de la hidatidosis**. Des de la secció de Cirurgia i Ortopèdia (CO) de l'ACMCB serà nomenat per formar part del comitè consultiu de la biblioteca.

Cal destacar la iniciativa d'aquests dos traumatòlegs destacats, J. Trias i J. Trueta, al fundar la **Revista de Cirurgia** de Barcelona l'any 1931. J. Trueta és nomenat, per la secció de CO, per formar part del comitè consultiu de la biblioteca de l'Acadèmia.

Pel que fa a la sanitat, l'autonomia catalana comportà també la posada en funcionament l'any 1933 del primer pla de regionalització de Catalunya basat en l'estructura comarcal i no per províncies. Es va fer un nou mapa sanitari i es concertà amb la majoria d'hospitals existents que van actualitzar les instal·lacions.

L'impacte de la Guerra Civil

L'empenta i l'esforç dels governs autonòmics va quedar sotmesa als daltabaixos polítics i greument afectada per la guerra que va comportar un temps de manca d'activitat de l'especialitat des del punt de vista científic però un impuls inusual i accelerat de la pràctica. La participació de la majoria de traumatòlegs en el camp de batalla en un i altre bàndol i en la organització, treball i tractament dels ferits a la rera guarda va ser molt destacat.

Malauradament la divisió del país va fer que també es produís un esquinçament corporatiu ja que molts companys que van participar al costat republicà en acabar la guerra van haver d'acceptar la nova situació o exiliar-se, així J. Trias i J. Trueta, que no van tornar fins anys més tard.

L'opció de varis dels membres de la Junta pel bàndol vencedor i la depuració sense sancions de tots ells els va permetre mantenir nominalment l'activitat de l'entitat, sota unes circumstàncies socials i polítiques absolutament diferents dels moments de la fundació.

Els nostres pioners

No tenim cap referència del perquè van ser aquests ortopedes els que van fundar la nostra Societat però observem que dues són les especialitzacions dels integrants. D'una banda els que es dediquen prioritàriament a la CO infantil a l'Hospital-Asil de Sant Joan de Déu i a l'Asil de Sant Rafael, J. Riba, Ll. Ribó i F. Pell, i d'altra els que treballen en cirurgia d'adults, R. San, M. Soler, E. Rocosa i E. Castells.

President: Joaquim Riba de Sanz (Sabadell 1876-Barcelona 1953). Llicenciat el 1900, va especialitzar-se en cirurgia general i ortopèdia. Metge intern de la Clínica del Dr. Cardenal 1900-1906. Metge de la Beneficència Municipal de Barcelona des de 1906. Metge des de 1905 i director des de 1921 de l'Hospital-Asilo de Sant Joan de Déu i del Sanatori de Calafell. Metge de la Quinta de Salut de l'Aliança (per designació) 1920. President de la germanat de Sant Cosme i Sant Damià. Impulsor de l'associacionisme de la nostra especialitat va ser membre de la SICOT. El juliol de 1936 consta com president de la SCCO en l'història professional del COMB.

Vicepresident i president 1950-1955: Ramon San Ricart (Vic 1882-Barcelona 1955). Llicenciat el 1907 amb premi extraordinari. Doctorat el 1926 a Madrid amb la tesi *Cultivo de tejidos*. Va dedicar-se a la Cirurgia Infantil Ortopèdica. Prof. auxiliar de Terapèutica 1907-1916 i metge ajudant a la clínica del Dr. Cardenal 1906-1921. La seva formació s'amplia fent estades als principals santuaris de CO d'Europa, Vulpius de Heidelberg, Lorenz de Viena, Biesalsky de Berlín, Nové-Josserand de Lyon, Ombredanne de Paris, Calot de Berk. El 1915 aconsegueix una pensió de la *Junta de ampliación de estudios* de Madrid per la Fundació Rockefeller de New York al costat d'Alexis Carrel sobre cultiu de teixits i a New Orleans amb R. Matas, també català, fent Cirurgia Vasculat. Torna a Barcelona com cirurgià i després com director de l'Hospital Natzaret (Casa de Caritat on feia cirurgia infantil). Durant la guerra treballa a Sant Sebastià en el *Centro de Recuperación Hospitalaria*. Metge numerari de Beneficència Municipal, cap d'equip de cirurgia reparadora de la Mútua d'accidents d'automòbils general i cirurgià de l'*Hospital Militar del Generalísimo*. Membre numerari de la *Real Academia de Medicina*. Vicepresident fundador de la SICOT el 1929. Membre fundador i secretari de la SECOT i vicepresident el 1947, al re-

fundar-se. Membre honorari de la ACM de Bilbao i de varies Societats especialitzades estrangeres. Fundador i secretari de redacció de la revista **Teràpia**.

Secretari: Lluís Ribó Rius (Barcelona 1899-1990). Llicenciat el 1922. S'especialitza en Cirurgia Infantil i Ortopèdia. Estudis a Viena amb Lorenz i Spitzzy, diplomant per la Universitat de Viena el 1924. Obté un permís per anar a París el 1949 de 3 mesos pagats per Fevre (càtedra de Cirurgia Infantil i Ortopèdia de la Facultat de Medicina) i hi torna el 1953. Metge del Sanatori de St. Joan de Déu de Manresa des de 1931, supernumerari de Beneficència Municipal i de la Quinta de Salut de l'Aliança. Inspector municipal de Sanitat. Membre corresponsal de la *Société Française de Chirurgie Orthopedique et Traumatologie* (SOFOT). Periodista de **La Vanguardia** fins el 1936 i després al **Correo Catalán**. Publica monografies, traduccions de tractadistes alemanys en traumatologia, articles i col·laboracions en revistes mèdiques espanyoles. Participa als congressos d'Estocolm el 1951 i Berna 1954 com secretari de la SCCO.

Vicesecretari: Mariano Soler Terol (Moncada-València 1900-Barcelona 1970). Llicenciat el 1921. S'especialitza en CO i tuberculosi òssia. Estudis a Lyon (Michel) i a Viena (Lorenz). Cap de cirurgia del Sanatori Marítim de Sant Josep (Barceloneta) dedicat a la tuberculosi òssia. Capità metge assimilat i director de l'Hospital militar del carrer Tallers. Fugí a França i va fer la guerra al costat nacional passant de tinent a capità metge. Membre de la SOFOT. Asisteix al congrés de París el 1951.

Tresorer: Federico Pell Cuffí (Barcelona 1886-1973). Llicenciat el 1908. S'especialitza en CO. Estudis d'ajudant de Vulpius (Heidelberg 1909), Lorenz (Viena 1910) i Bier (Berlin 1911-12). Cirurgià de l'Asil Sant Rafael per artropaties, desviacions, malalties i deformitats dels ossos. Cirurgià ortopèdic de l'equip Quirúrgic Central del Cos Mèdic de la Beneficència Provincial de la Diputació de Barcelona. Cirurgià ortopèdic i metge honorari de la Casa de Maternitat i Expòsits de Barcelona des de 1913. Tresorer de la Mutual Mèdica.

Vocal: Ermini Castells Fàbrega (Barcelona 1885-1971). Llicenciat el 1911. S'especialitza en Ortopèdia i Traumatologia (OT). Estudis a la Universitat de Berlín 1911-13. Títol de Doctor per la Universitat de Barcelona (UB). Membre de l'Acadèmia i Laboratori i de la Societat de Sant Cosme i Sant Damià. Metge ajudant de l'Hospital Clínic des del 1914.

Vocal: Emili Rocosa Palet (Barcelona 1885-1970). Llicenciat el 1911. S'especialitza en CO i malalties dels ossos i articulacions. Estudis de metge intern per oposició en la Facultat de Medicina de Barcelona. Metge dels Ferrocarrils de Muntanya a grans pendents (sector Múrcia), metge dels Serveis d'enginyers (denominació roja) de Barcelona. Durant la Guerra Civil treballa amb el grau de capità. Presentat a les autoritats militars i instruït expedient al Jutjat Militar nº 8 és alliberat el 1939.

2.2. La represa de les activitats (1939-1966)

Els temps de silenci

La dictadura franquista representà una abolició de totes les institucions socials i polítiques que poguessin tenir relació amb qualsevol forma d'identitat catalana tant política com científica. La Universitat Autònoma va ser suprimida, s'exercí un control rigorós de les entitats, sotmeses a un marc jurídic i ideològic homogeneïtzador, totalment centralitzat i la llengua quedà prohibida a l'activitat pública i institucional.

L'evolució de l'especialitat que es desenvolupà a tota Europa queda aquí completament estancada. La formació esdevingué un problema greu per la dificultat de sortir del país doncs eren necessaris certificats de bona conducta per poder obtenir permisos per anar a l'estranger i l'aïllament del règim franquista feia difícil l'entrada de personalitats de fora.

La situació sanitària era precària. Els hospitals passaven dificultats importants de finançament i les fundacions hospitalàries depenien dels ajuntaments, diputacions i de les ordres religioses.

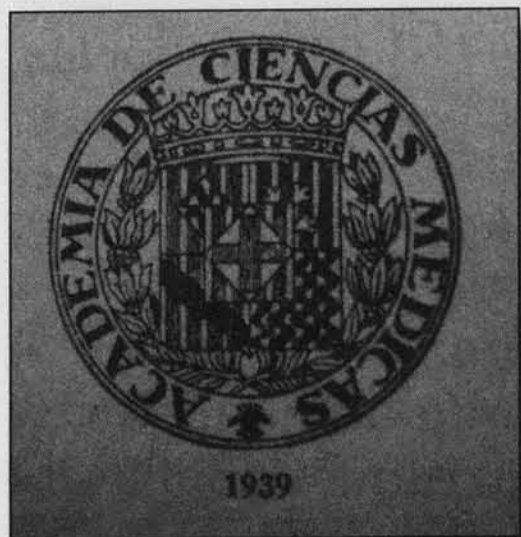
A la ciutat de Barcelona els centres hospitalaris depenien un del Ministeri de la Guerra, del de Treball i del Sindicat vertical; dos d'Educació i Justícia; sis de l'Església i dotze de Governació (beneficiència i obres socials), tots ells en concert amb l'*Instituto Nacional de Previsión*.

A partir de la fi de la guerra mundial, la victòria dels aliats contra el feixisme trencà l'alineament del franquisme amb les potències de l'Eix, i s'enceten tímids intents d'institucionalitzar el règim amb millor sintonia amb els nous aires que corrien per Europa. La proclamació del *Fuero de los españoles* i de la *Ley de Sucesión* servirà per intentar homologar la democràcia orgànica en el nou ordre europeu, mantenint els principis de l'autoritarisme i el corporativisme. I sota aquests paràmetres es reprendrà la vida associativa.

La refundació de l'ACOT

El 1947, repregué la seva activitat la SECOT amb la participació a la Junta de R. San Ricart, que en serà vicepresident, F. Jimeno Vidal i J.M. Vilardell Permanyer, i no serà fins 1950 que l'ACOT de Barcelona comenci a fer les seves activitats amb autonomia al Casal del Metge.

Fins aleshores i des de la fi de la guerra, els traumatòlegs de la Societat havien presentat diversos treballs i participat en cursos a través de la Secció de Cirurgia de l'ACMCB.

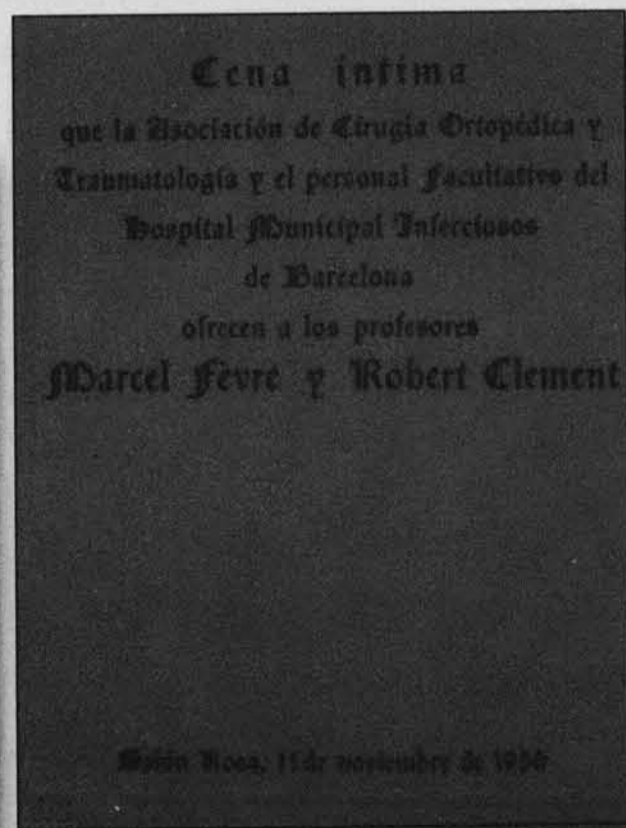
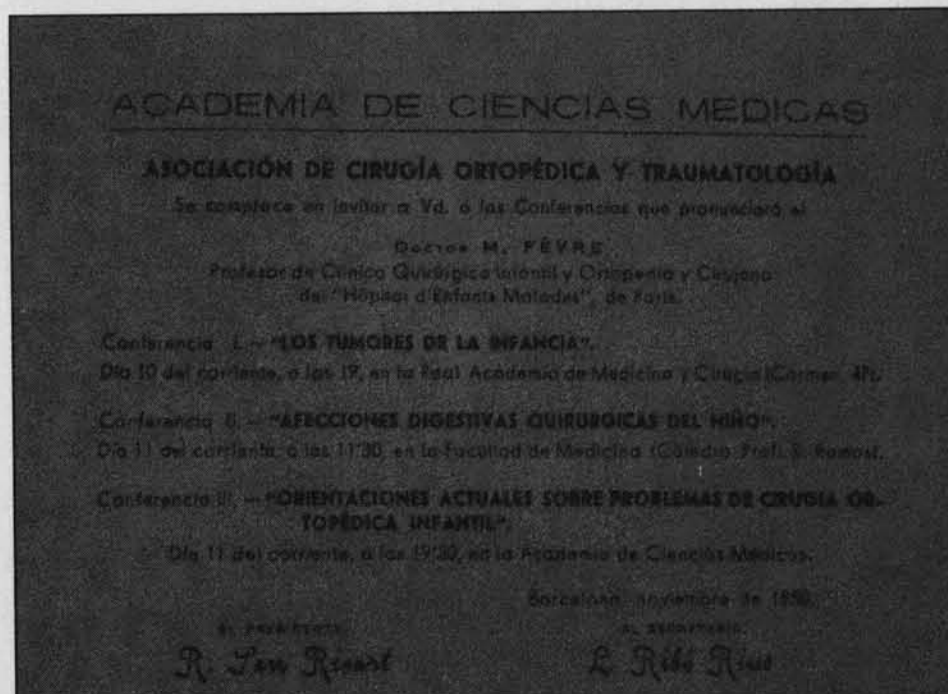

Escut de l'Acadèmia el 1939.

Escut de la Asociación de Cirugía Ortopédica y Traumatología de Barcelona.

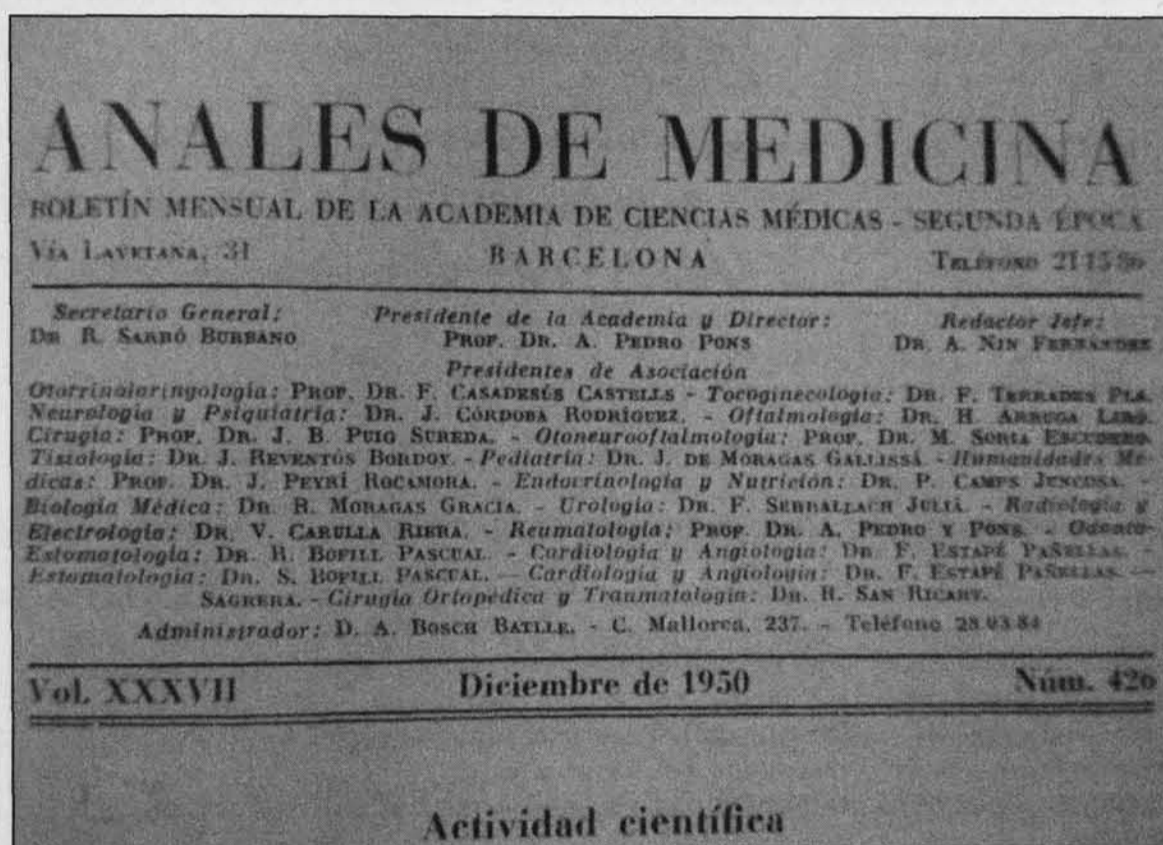
Trobem citada l'ACOT des de novembre de 1950, en les ressenyes dels actes celebrats amb motiu de la visita a Barcelona dels profs. M. Fèvre i R. Clement de París, consistents en una sessió a la Real Academia de Medicina i Cirurgia del carrer del Carme 47 i altres a la Facultat de Medicina i a l'ACM, seguides d'un sopar en honor seu. Totes aquestes celebracions foren organitzades per l'entitat amb l'ajut del personal facultatiu de l'Hospital Municipal d'Infecciosos.

En les referències es cita R. San Ricart, com president i Ll. Ribó Rius, com secretari, però no sabem amb exactitud quan va tenir lloc la refundació, ni quina va ser la manera de reunir-se ni quins altres membres formaven la nova Junta en la que M. Castells Freixa n'ocupà la vicesecretaria.

La nova legalitat afectà la denominació i l'estructura organitzativa de l'entitat, amb el nom castellanitzat, considerada una associació junt amb les altres associacions de l'ACMCB, també castellanitzada i modificada en el seu funcionament.

La primera referència a l'associació refundada apareix als *Anales de Medicina* en el volum XXXVII de desembre de 1950 publicat en el *Boletín mensual de la Academia de Ciencias Médicas-segunda época* on es relacionen totes les associacions i els seus presidents.

A partir d'aleshores, tant en els *Anales* de l'Acadèmia com en els programes de les sessions, l'activitat comença a ser periòdica.

L'any 1955, a la mort de R. San Ricart, J. M. Vilardell Permanyer es convertí en el tercer president. La personalitat del finat va ser un puntal decisiu en la definició de l'especialitat. Home de viva inquietud associativa, és present en la fundació de la SICOT, la SCCO i la SECOT i impulsor de la celebració del congrés de la SICOT a Barcelona el 1957.

La modernització econòmica i el model centralista de sanitat pública

La situació d'Espanya respecte l'estranger comença a obrir-se molt poc a poc en millorar les relacions internacionals del règim. L'entrada als governs de tecnòcrates poten-

cià el desenvolupament econòmic i les noves necessitats socials feren evolucionar la política espanyola, sense que el franquisme abandonés el seu caràcter dictatorial i antidemocràtic.

El desplegament industrial i dels serveis millorà el nivell de vida de la població i es modificaren les expectatives de benestar de la societat. En aquests anys, els automòbils, en especial el SEAT 600, es convertiren en símbols de les noves possibilitats de consum.

Poc a poc, la llengua catalana va poder anar obrint esquerdes en el monolitisme oficial, amb l'edició de llibres i revistes i la divulgació en els medis de masses dels intèrprets de la Nova Cançó.

A mig camí entre els models feixistes i els de l'incipient estat del benestar capitalista, l'estat espanyol plantejà la coordinació dels sistemes d'assegurances de malaltia segons uns criteris unitaris i centralistes, amb la introducció del *Seguro Obligatorio de Enfermedad*.

Aquesta iniciativa impulsà la creació d'una xarxa nova i moderna d'hospitals de gran qualitat d'esquena als hospitals existents. En aquest context s'inaugurà a Barcelona el 1955 la *Residencia Sanitaria Francisco Franco* a la Vall d'Hebró i l'any 1956 obriren les portes les de Girona i de Lleida.

El reconeixement acadèmic de l'especialitat

La situació de l'especialitat era encara poc reconeguda tant a nivell oficial com als hospitals, però poc a poc, l'evolució del món sanitari i les noves necessitats socials donaren impuls al seu desplegament i a la seva homologació acadèmica.

Els passos van ser lents. Des de 1948 funcionà a l'Hospital de l'Esperança el Servei Quirúrgic Municipal d'urgències i l'any 1955 l'Hospital del Sagrat Cor de Barcelona inaugurà un pavelló d'OT amb Rehabilitació Funcional, portada per diplomades sueques i holandeses.

Els hospitals anaren incorporant traumatòlegs en els seus Serveis. L'Hospital de Sant Rafael cridà R. Esteve de Miguel l'any 1954 i posteriorment a A. Viladot el 1968. L'Hospital de Sant Joan de Déu dedicat a la infància també incorpora a R. Esteve de Miguel el 1954 i l'any 1966 la Creu Roja del carrer Dos de Maig de Barcelona contractà J.M. Cañadell, que fou un dels primers metges en obtenir el títol d'especialista en OT, que el *Ministerio de Educación y Ciencia* començà a atorgar des de 1965.

L'especialitat estava ja acadèmicament definida i per perfeccionar la pràctica mèdica es fundaren escoles hospitalàries, la primera de les quals va ser la *Escuela de Cirugía Ortopédica* de l'Hospital de Sant Pau dirigida per J.M. Vilardell, que va tenir continuïtat després de la seva mort amb la labor del seu deixeble V. Bosch.

En el terreny de la formació van tenir una dilatada continuïtat, els *Ciclos de Cirugia Ortopédica* organitzats des de 1959 per A.S. Palazzi.

NOTAS

Las sesiones operatorias y la presentación de enfermos tendrán lugar en el Hospital del Sagrado Corazón, Q.S. La Alianza, calle Paris 83, Barcelona.

Las conferencias, que serán públicas, se desarrollarán en el Aula Marqués de Alfarrás.

Para la asistencia a las sesiones operatorias y a la presentación de enfermos, dado que su número debe ser restringido a un máximo de 35, se establecen unos derechos de inscripción de 18.000,-ptas. por asistente.

Para inscripciones, dirigirse a la Secretaría del Curso, calle Paris 83, (Srta. Carmen), teléfono 321 98 50 (ext. 836).

XXVIII CICLO DE SESIONES ORTOPEDICAS 1984-1985

Organizadas por el Servicio de Cirugía Ortopédica del Hospital del Sagrado Corazón, Quinta de Salud La Alianza de Barcelona.

Jefe de Servicio Dr. S. Palazzi Coll
Dirección de las Sesiones Dr. A.S. Palazzi Duarte

La vida associativa

Tenim constància de les activitats des de 1955 fins 1966, gràcies al *Llibre d'Actes* que ha conservat J.Ll. Escayola, que va ser secretari des de 1966.

El llibre s'enceta el 24 de novembre de 1955 recordant al president R. San, traspasat des de feia poc i segueix amb referències detallades de les renovacions de Junta i de les sessions, que continuen celebrant-se als locals del Casal del Metge a la Via Laietana, seu de l'Acadèmia.

Les primeres votacions secretes per la nova Junta es fan el desembre del 1955. En resulten electes J.M. Vilardell, president; A. Morgades, vicepresident i A. Jornet, secretari. Una renovació posterior el 1957 introduí canvis en la vicepresidència però mantingué la presidència en mans de J.M. Vilardell fins la seva mort l'octubre de 1959.

Ell havia destacat per una gran activitat en la promoció i formació de l'especialitat i va organitzar el congrés de la SICOT de Barcelona el 1957. Junt amb R. San són els únics membres traspasats durant la seva presidència de la Societat.

A la desaparició de J.M. Vilardell, i d'acord amb els estatuts, quedà nomenat president de manera automàtica, el fins aleshores vicepresident A.S. Palazzi, que es mantingué en el

càrrec fins juny de 1962 quan presentà la seva dimissió. I amb el mateix procediment assolí la presidència aleshores V. Bosch, que l'ocupà fins octubre de 1963 quan presenta la dimissió per motius de salut.

Des d'octubre 1963 fins 1965, F. Jimeno assumí la presidència amb una Junta renovada parcialment el juny de 1964. L'abril de 1965 és elegit president J. M. Cañadell. Les renovacions de les juntes s'han succeït des d'aleshores periòdicament segons els estatuts. La darrera acta d'aquest llibre és de juny de 1966.

Un tema anecdòtic és la qüestió controvertida dels horaris. Les primeres referències són que, abans de desembre de 1955, es feien a les 19.30 h. de la tarda. És en aquesta data que, a sol·licitud de J. Cabot, es demana es traslladi l'hora a la nit, concretament a partir de les 22.30 h., ja que seria més adequada per a l'assistència dels associats. Aquest horari es va mantenir fins que a partir de 1984 es va adelantar a les 22 i el 1988 a les 21 h. Posteriorment els horaris s'han adaptat a les directrius traçades per les successives Juntes.

Presidents

1955-1959: Josep M. Vilardell Permanyer (Barcelona 1891-1959). Llicenciat a Barcelona el 1914. La seva vida professional es va desenvolupar sempre a l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau. Comença d'alumne intern d'aquest Hospital, obté la plaça de metge auxiliar després, és nomenat ajudant i posteriorment numerari. Premi de la revista **Annals** el 1929. El 1930 és nomenat director del Servei de Cirurgia Ortopèdica i Cirurgia de la Tuberculosis Osteoarticular per concurs, on també hi va participar J. Trueta. Després serà nomenat cap del Servei. Fundà l'Escola de CO que va formar durant molts anys especialistes ortopèdics catalans. Profunditzà en els tractaments amb empelts osteoperiòstics, base de moltes pu-

blicacions. Ponent el 1932 a París al congrés de la SOFCOT, a Àmsterdam el 1948 i a Ginebra el 1953. Ponent a la SECOT d'Astúries i a Lisboa el 1956. Membre refundador de la SECOT i president del *IV Congreso* de 1952 a Barcelona, secretari del congrés de la SICOT a Barcelona el 1957. Membre de la SICOT, SECOT, SOFCOT, SIC, SOFC, Societat Argentina de COT i *fellow* del *International College of Surgeons*.

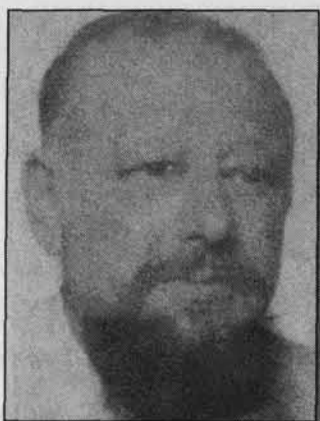

1959-1962: Ángel Santos Palazzi Duarte (Ciutat de Bolívar-Venezuela 1909-Barcelona 1993). Graduat el 1932. Estudis el 1936 a l'Institut Rizzoli (Bologna) amb V. Putti. Es dedica exclusivament a la CO. De 1939 a 1943 ensenya la especialitat a la càtedra de Cirurgia General de P. Piulachs a Barcelona. El 1946, durant un any, amplia coneixements als Estats Units. És nomenat cap de Servei de CO de l'Hospital del Sagrat Cor de Barcelona on va organitzar els *Ciclos de Cirugía Ortopédica* que varen començar a l'any 1959 i que es varen

celebrar durant més de 35 anys. Vicepresident (1978-1981) i delegat a Espanya durant deu anys de la SICOT. President de la SECOT 1966-1968; membre fundador i d'honor de la *Sociedad Española de Cirugía de la Mano* (SECMA) l'any 1969; president de la *Sección Española de Ortopedia y Traumatología en la Unión del Mediterráneo Latino* (1970); membre d'honor de varies Societats estrangeres; membre de la *Royal Society of Medicine*. Prof. honorari per l'Universitat de Navarra l'any 1984. És pioner en el nostre país en cirurgia de la mà, raquis lumbar, maluc, genoll, paràlisi i nervis perifèrics.

1962-1963: Vicenç Bosch Olives (Barcelona 1911-1995). Llicenciat el 1936. L'esclat de la Guerra Civil l'obligà a incorporar-se d'immediat en condició de metge. El 1939 s'integra a l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau al Servei de Cirurgia Ortopèdica i Tuberculosis osteoarticular d'en J.M. Vilardell. Doctorat al 1954 amb el treball *Artrodesis de tobillo*. L'any 1964 és nomenat cap de Servei del mateix Hospital on es preocupa de fusionar els Serveis de Cirurgia Ortopèdica i el de Traumatologia que funcionaven separadament. La biblioteca donada per la vídua de J.M. Vilardell va rebre un gran impuls servint per estudi i treballs del servei. Va crear la secció de rehabilitació i posteriorment l'escola de Fisioteràpia anexa. Autor de moltes publicacions on destaca la *Patología del raquis*. Ponència oficial del congrés Luso-Hispano (Estoril, 1971) sobre *Polifracturados*, en col·laboració amb metges del Servei. Continuador de l'obra de J.M. Vilardell va seguir els cursos d'actualització que es celebraven anualment a l'Hospital, que van ser durant molt temps els únics per a la formació d'especialistes de COT que existia a Barcelona. Membre de la Junta de la SECOT.

1963-1965: Francisco Jimeno Vidal (Reus 1906-Barcelona 1978). Beca Dr. Esquerdo durant la carrera. Alumne intern de la càtedra de J. Trias Pujol. Llicenciat el 1929 a Barcelona. Metge de guàrdia de cirurgia de l'Hospital Clínic per oposició dedicant-se sobretot a la COT. Beca d'estudis de l'ACM per estudiar a França la tuberculosi òssia. Es doctorà a Madrid on va conèixer a M. Bastos Ansart i les tècniques de cura retardada dels trasplants tendinosos després de cura oclusiva. Beca Cardenal el 1931, a Viena contacta amb Böhler que li ensenya els seus treballs de traumatologia. Passa d'assistent a secretari del prof. i revisant les publicacions coneix i divulga aquests temes, sobretot fractures de calcani i avant-braç. Torna a Barcelona per dirigir el dispensari de COT del Servei de J. Trias. Prof. adjunt de la nova Universitat Autònoma. La Guerra Civil el va fer treballar en el tractament de les ferides i fractures tancades. Després de la guerra torna a Viena com assistent on viu la Zona Guerra Mundial coneguent el mètode de Küntscher i dirigint el centre de congelats. Publica els resultats sobre el tractament dels ferits de guerra als arxius de COT de Viena i s'inicia amb la sutura nerviosa. De nou a Barcelona crea l'Institut de Traumatologia i Clínica d'accidents laborals. Les conferències a molts països, direcció de cursos, ponències i comunicacions a congressos nacionals i internacionals, traducció de llibres i crítiques a publicacions espanyoles i alemanyes, són la prova d'una gran dedicació a difondre els seus coneixements. President del *IV Congreso Hispano-Portugués de COT*, amb participació de l'ACMCB. Membre d'honor de diferents societats. Membre fundador de la SECOT fent la conferència fundacional sobre *Fracturas del espinazo*, ponent al I congrés a Barcelona i la presideix del 1960 al 1962. Doctor el 1975 per la UB amb el tema *Historia del tratamiento de las fracturas del espinazo*.

1965-1967: Josep M. Cañadell Carafí (Barcelona 1923). Llicenciat a Barcelona el 1946. El 1965 obté el títol del *Ministerio de Educación de Especialista en COT* i el 1966 es doctora amb el treball *Verificación de los factores locales que influyen en la actividad del cartílago de crecimiento*. Investigació de l'escoliosi experimental. Especialista de la càtedra de P. Piulachs on es forma. Passa a l'Hospital del Sagrat Cor al Servei de COT d'Á.S. Palazzi on està 6 anys. Fa estades a Itàlia. El 1953 és nomenat cap de Servei de COT i de Rehabilitació de l'Hospital de la Creu Roja de Barcelona amb dedicació a l'Ortopèdia Infantil. Director adjunt el 1966. El 1968 es trasllada a Navarra on des d'aleshores és prof. agregat i després titular a la Universitat, director del Departament de COT i responsable de la formació d'especialistes. Durant 23 anys porta la direcció de la Clínica Universitària i és vice-degà de la Facultat de Medicina. És prof. de l'Escola Universitària d'Infermeria en pre i postgrau. És autor de molts llibres, monografies, capítols de llibres, director de tesis doctorals i treballs d'investigació. Director de moltes reunions científiques, ponent habitual de cursos i congressos tant a Catalunya com a Espanya i a l'estranger. President de la SECOT (1970 a 1972). És president i membre de societats nacionals i internacionals on ha estat com fundador en algunes, donant recolzament a tota mena d'iniciatives.